В областта на гражданското правосъдие текущите процедури и производства, започнали преди края на преходния период, ще продължат съгласно правото на ЕС. Въз основа на взаимно споразумение с Обединеното кралство порталът e-Justice ще поддържа информацията, свързана с Обединеното кралство, до края на 2024 г.

Права на жертвите – по държави

Северна Ирландия

Ако сте били **жертва на престъпление**, съгласно закона разполагате с определени индивидуални права, които можете да упражнявате преди, по време на и след съдебното производство (процес). Можете също така да се ползвате от различни форми на съдействие, както и да претендирате за обезщетение за вредите, причинени от престъплението.

Наказателното производство в Северна Ирландия започва с разследване, по време на което полицията събира доказателства. След като полицията приключи с разследването, случаят се предава на прокуратурата. Прокурорът проверява дали срещу заподозрения има достатъчно доказателства, за да е налице реална вероятност да бъде осъден, и дали е в интерес на обществото срещу него да се провежда наказателно преследване. Ако прокурорът реши, че наказателното преследване не следва да продължи, делото се приключва. В противен случай прокурорът подготвя преписката за внасяне в съда и повдига обвинение. И в двата случая ще бъдете уведомен за решението на прокуратурата и, ако делото бъде внесено за разглеждане от съда, ще получите информация за датата на съдебното заседание.

Дела за престъпления с по-ниска степен на обществена опасност се разглеждат от магистратските съдилища (*magistrates' courts*). Дела за по-тежки престъпления (като изнасилване или грабеж) се разглеждат от Кралския съд (*Crown Court*), който заседава в състав от съдия и съдебни заседатели. Съдебните заседатели са 12 лица, избрани на случаен принцип от списъка в избирателния регистър, които изслушват представените по време на процеса доказателства и решават дали обвиняемият е виновен за извършването на престъплението. В хода на процеса, съдът взема решение по правни въпроси, като например дали е допустимо представянето на определени доказателства. В края на процеса, ако съдебните заседатели признаят обвиняемия за виновен, съдията определя наказанието за престъплението съгласно закона.

Следвайте връзките по-долу, за да намерите информацията, от която се нуждаете

1 - Моите права като жертва на престъпление

2 - Съобщаване за извършено престъпление. Моите права по време на разследването или съдебния процес

3 - Правата ми след съдебния процес

4 - Обезщетение

5 - Правата ми във връзка с оказването на подкрепа и съдействие

Последна актуализация: 14/03/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.

1 - Моите права като жертва на престъпление

Каква информация ще получа от компетентния орган (напр. полицията, прокуратурата) след престъплението, но преди дори да съм съобщил за неговото извършване?

Имате право да получите писмена информация за това, какво да очаквате от системата за наказателно правосъдие, като например „листовката с информация за жертвите на престъпления“ или подробностите за уебсайт, на който се съдържа тази информация.

В зависимост от вида на престъплението, личните ви обстоятелства, или значението им за конкретната фаза на разследването или наказателното производство, от първия ви контакт с полицията, трябва да ви бъде предложен достъп до следната информация:

къде и по какъв начин да получите съвет или подкрепа, включително достъп до медицинска помощ, всякаква специализирана помощ (като например психологическа помощ) и алтернативно настаняване;

какво трябва да направите, за да съобщите за престъпление и с кого следва да осъществите контакт, в случай че имате някакви въпроси, свързани с делото;

как да поискате обезщетение;

съществуващите договорености, ако жертвата не се намира в Северна Ирландия;

наличието на услуги по устен и писмен превод;

как да подадете жалба срещу доставчик на услуги;

наличието на услуги за възстановително правосъдие;

как да възстановите разходи, които сте направили в качеството си на свидетел в рамките на наказателен процес.

Имате право на достъп до услуги за подкрепа на жертвите на престъпления по всяко време, независимо от това дали сте съобщили за престъпление или не, както и след приключване на разследването и наказателното преследване.

Не живея в държавата от ЕС, където е извършено престъплението (отнася се както за граждани на ЕС, така и за граждани на трети държави). Как са защитени моите права?

Имате право да получите услугите, определени в Хартата за жертвите, ако престъплението е извършено в Северна Ирландия или ако услугите са свързани с наказателно производство, което протича в Северна Ирландия. [1]

[1] *Правото на обезщетение от Службите по обезщетенията може да зависи от вашето пребиваване или гражданство, освен ако не сте окончателно идентифициран като жертва на трафик на хора или ви е предоставено убежище, субсидиарна закрила или право за оставане до разглеждане на молбата ви.*

Ако съобщя за престъпление, каква информация ще получавам?

Имате право да получите от полицията следното:

писмено потвърждение, че сте съобщили за престъпление, включително основни подробности за престъплението. Писменото потвърждение може да бъде под формата на писмо, електронно уведомление, като например електронно писмо или текст, или може да бъде написано на ръка. Можете да поискате да не получавате такова потвърждение. Когато полицията счита, че вследствие на изпращането на писменото потвърждение е възможно да сте изложени на риск от причиняване на вреди (например в случаи на домашно насилие), те могат да се договорят с вас да не изпращат такова;

ясно обяснение на това какво да очаквате от системата за наказателно правосъдие, когато съобщавате за престъпление или когато в хода на разследванията се свързват с вас, в качеството ви на жертва;

оценка на това дали желаете подкрепа и в случай, че искате такава, каква помощ или подкрепа може да ви е необходима. Това ще помогне да се определи дали попадате в една от трите категории жертви, които могат да има нужда от засилена подкрепа и да се определи дали и в каква степен можете да се възползвате от специални мерки. Службите за подкрепа на жертвите на престъпления могат да извършат по-подробна оценка от името на полицията;

предоставянето в най-кратки срокове и не по-късно от 5 работни дни след съобщаването за престъплението или осъществяването на контакт с вас в хода на разследването в качеството ви на жертва, на писмена информация за това какво да очаквате от системата за наказателно правосъдие, като листовката с „информация за жертвите на престъпление“, или на подробностите за уебсайт, на който се съдържа същата информация;

да бъдете информирани колко често можете да получавате актуална информация за хода на делото след обсъждане с полицията;

обяснение, без ненужно забавяне, за решение да не се разследва престъпление;

да получите съвет, когато разследването по делото е приключило без да бъдат повдигнати обвинения срещу дадено лице и да ви бъдат разяснени мотивите за това.

Имате право да получите от полицията информация за службите за подкрепа на жертвите на престъпления, включително техните данни за контакт, така че да имате достъп до тяхната подкрепа по всяко време.

Имате право да получите от полицията, без ненужно забавяне, следната информация и да ви бъдат разяснени причините, поради които заподозреният е:

арестуван;

повдигнато му е обвинение;

освободен, без да му бъдат повдигнати обвинения;

пуснат под полицейска гаранция или в случай, че условията за полицейска гаранция са изменени или отменени.

Имам ли право на безплатен устен или писмен превод (когато се свържа с полицията или с други органи или по време на разследването и съдебния процес)?

Ако не разбирате или не говорите английски език, имате право да поискате устен превод на език, който разбирате:

когато съобщавате за престъпление [1]

когато ви разпитват от полицията; и

когато давате показания като свидетел.

Ако не разбирате или не говорите английски език, имате право да поискате писмен превод на следната информация:

писменото потвърждение за съобщеното престъпление;

когато за целите на разпита или изслушването в съда е от значение да разгледате конкретен документ, който ви е показан — копие от съответните части на документа;

документът, с който ви информират за датата, часа и мястото на съдебния процес; и

резултатът от наказателното производство, когато имате това право съгласно настоящия Кодекс и най-малко кратки мотиви за решението, когато е възможно.

[1] Ако не говорите английски език, имате право да съобщите за престъплението на език, който разбирате или като ви се предостави необходимата езикова помощ.

По какъв начин компетентният орган ще гарантира възможността ми да разбирам и да бъда разбиран (ако съм дете; ако имам увреждане)

Доставчиците на услуги в рамките на Хартата за жертвите, трябва да комуникират с вас на прост и достъпен език, като вземат подходящи мерки (като например системата „EasyRead (Лесно четене)“, Брайлова азбука или използването на регистриран посредник), за да ви помагат да разбирате и да бъдете разбиран. При разглеждането на подходящи мерки, доставчиците на услуги трябва да вземат под внимание всички съответни лични характеристики, които могат да повлияят на способността ви да разбирате и да бъдете разбиран.

Можете да намерите редица информационни листовки, които са написани на прост език и са в различни формати.

Услуги за оказване на подкрепа на жертвите на престъпления

Кой оказва подкрепа на жертвите на престъпления?

В параграф 76 от Хартата за жертвите се предвижда правото на жертвите на престъпления на достъп до услугите за подкрепа на жертвите на престъпления, независимо от това дали са съобщили или не за престъпление в полицията. Хартата обхваща Организацията за подпомагане на жертвите на престъпления в Северна Ирландия (Victim Support NI) и Услугата за младежи свидетели към Националното дружество за превенция на жестокостта към деца (NSPCC). По отношение на NSPCC, правата се прилагат само когато дете или младеж трябва да даде показания в съда. Други услуги за подкрепа на жертвите на престъпления на NSPCC могат да бъдат предоставени извън обхвата на Хартата, като услугите „Childline “.

Полицията ще ме насочи ли автоматично към услуги за подпомагане на жертвите?

Когато съобщаването за престъпление, полицията ще ви обясни, че тя автоматично ще предаде данните ви на службите за подкрепа на жертвите на престъпления. Имате правото да поискате от полицията да не предава данните ви на службите за подкрепа на жертвите на престъпления.

По какъв начин се защитава неприкосновеността на личния ми живот?

Когато се изисква да обменят информация съгласно Хартата за жертвите, доставчиците на услуги трябва да го направят ефективно и в съответствие със задълженията им съгласно Закона за защита на данните от 1998 г. и други съответни законодателни актове.

Трябва ли да съобщя за извършването на престъпление преди да получа възможност за достъп до подпомагане на жертвите?

Не. Имате право на достъп до услуги за подкрепа на жертвите на престъпления по всяко време, независимо от това дали сте съобщили за престъпление или не, както и след приключване на разследването и наказателното преследване.

Лична защита, ако съм в опасност

Какви видове защита са на разположение?

Когато дадена жертва съобщи за престъпление на доставчик на услуги, отговарящ за разследването на престъпленията, доставчикът на услуги трябва да гарантира, че жертвата е индивидуално оценена, с цел да се установят всякакви специфични нужди от защита и да се определи дали и до каква степен жертвата може да се възползва от специфични мерки за защита или специални мерки по време на разпита ѝ, или специални мерки, когато дава показания.
Естеството на оценката ще зависи от всички обстоятелства, включително тежестта на престъплението и степента на очевидна вреда, причинена на жертвата. При оценката трябва да се вземат предвид личните характеристики на жертвата, нейните виждания и характера и обстоятелствата по делото.
Когато в резултат на индивидуалната оценка доставчик на услуги определи за дадена жертва, че има специфични нужди от защита и би се възползвала от специфични мерки за защита при разпита ѝ, доставчикът на услуги, отговарящ за разследването на престъпление, трябва също да гарантира, при спазването на оперативни и практически ограничения, че са налице следните:
ако е възможно, да се гарантира, че всички разпити на жертвата се провеждат от едно и също лице, освен ако това не засяга правилното протичане на разследването;
когато е необходимо разпитът се провежда в помещения, които са предназначени или адаптирани за тази цел;
разпитите се провеждат единствено от или чрез специалисти, специално обучени за тази цел, и
в случай на сексуално насилие, основано на пола насилие или домашно насилие, на жертвите се предоставя възможност разпитът им да се провежда от лице от същия пол. Всяко подобно искане следва да бъде одобрено, ако е възможно, освен когато такова действие може да засегне правилното протичане на разследването.
В малко вероятния случай на избягал от задържане под стража заподозрян, полицията, след като е разбрала за бягството или е била уведомена от мястото за лишаване от свобода, ще ви уведоми, когато е възможно, за бягството и всички мерки, предприети за ваша защита, ако се прецени, че заподозреният поражда значителен риск от вреди за вас.

Кой може да ми предложи защита?

Когато дадена жертва съобщи за престъпление на доставчик на услуги, който отговаря за разследването на престъпления, той трябва да гарантира, че жертвата е индивидуално оценена, с цел да се установи всякаква специфична защита. В повечето случаи това ще бъде полицията.

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на извършителя на престъплението?

Всички жертви на престъпление имат правото на оценка от полицията, за да се установят всички нужди или необходима подкрепа, включително дали и в каква степен могат да се ползват от специалните мерки. Продължителността и съдържанието на тази оценка зависи от тежестта на престъплението и индивидуалните ви нужди. При оценката ще се вземат предвид индивидуалните ви характеристики, характерът и обстоятелствата на престъплението, както и вашето мнение. Колкото повече информация можете да предоставите по време на оценката, толкова по-подходящо ще бъде нивото на подкрепа спрямо индивидуалните ви нужди.

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на системата за наказателно правосъдие (по време на разследването и съдебния процес)?

Всички жертви на престъпление имат правото на оценка от полицията, за да се установят всички нужди или необходима подкрепа, включително дали и в каква степен могат да се ползват от специалните мерки. Продължителността и съдържанието на тази оценка зависи от тежестта на престъплението и индивидуалните ви нужди. При оценката ще се вземат предвид индивидуалните ви характеристики, характерът и обстоятелствата на престъплението, както и вашето мнение. Колкото повече информация можете да предоставите по време на оценката, толкова по-подходящо ще бъде нивото на подкрепа спрямо индивидуалните ви нужди.

Каква защита се предлага за особено уязвимите жертви?

Като уязвима жертва, имате право на повече права съгласно Хартата за жертвите[1], ако качеството на дадените от вас показания е вероятно да бъде засегнато, тъй като страдате от:
проблеми с психичното здраве;
когнитивни нарушения и затруднения в общуването;
неврологично заболяване, или
физическо увреждане.
[1] Това се основава на критериите в член 4 от Заповедта за доказателствата по наказателни дела (Северна Ирландия) от 1999 г. за определяне от съда на правото на достъп на свидетелите до специални мерки.

Не съм пълнолетен — имам ли специални права?

Като уязвима жертва, имате право на повече права съгласно Хартата за жертвите [1], ако към момента на престъплението сте на възраст под 18 години. Това включва правото на достъп до специални мерки, ако трябва да давате показания пред съда.
[1] Това се основава на критериите в член 4 от Заповедта за доказателствата по наказателни дела (Северна Ирландия) от 1999 г. за определяне от съда на правото на достъп на свидетелите до специални мерки.

Член на семейството ми е починал вследствие на престъпление — какви са правата ми?

Близките роднини на починалия имат право да получават услуги съгласно Хартата за жертвите в качеството си на жертви на най-тежкото престъпление.

Член на семейството ми е жертва на престъпление — какви са правата ми?

Говорителят на семейството по отношение на жертви на престъпления, които имат увреждане или на жертви, които в резултат на престъпление са получили толкова тежко увреждане, че не са в състояние да общуват.
Ако страдате от увреждане или в резултат на престъпление сте получили толкова тежко увреждане, че не сте в състояние да общувате, вие или ваши близки роднини имате право да определите говорител на семейството, който да действа като единното звено за контакт, за да получавате услуги, съгласно Хартата за жертвите.
Родителят или наставникът на жертва, която е на възраст под 18 години.
Ако сте жертва на възраст под 18 години и обикновено вашият родител или настойник има право да получава услуги съгласно Хартата за жертвите.[1] [1]
[1] Освен ако вашият родител или настойник не е разследван или е бил обвинен от полицията във връзка с престъплението, или ако по основателното мнение на съответния доставчик на услуги, не е във ваш висш интерес такива услуги да се получават от вашия родител или настойник.

Мога ли да получа достъп до услугите по медиация? При какви условия? Ще бъда ли в безопасност по време на медиацията?

Целта на възстановителното правосъдие е да се направи опит да се помогне да се поправят причинените от престъплението вреди (включително психични и емоционални вреди). Всички практики за възстановително правосъдие са напълно доброволни — не е задължително да участвате — и се подпомагат от обучен посредник. Възстановителното правосъдие може да включва пряк или непряк контакт между вас и извършителя. Той може да бъде писмен, устен или да включва действителна среща. Всички страни имат възможност да кажат какво се е случило и да обяснят въздействието на престъплението. Преди това съответния доставчик на услуги ще ви подготви, за да сте сигурен, че чувствате подкрепа.
Ще бъдат въведени подходящи мерки, за да се гарантира, че всичко, в което сте съгласен да участвате е безопасно; по време на всяка среща между вас и извършителя винаги ще присъства обучен посредник. Ако извършителят е признал вина и желае да участва в среща или да общува с вас, може да сте в състояние да обясните на извършителя по какъв начин ви е засегнал инцидентът. След това можете да решите да поискате извинение или да се съгласите с дадена дейност, която извършителят трябва да предприеме, за да поправи причинената вреда.

Къде мога да намеря закона, в който са посочени моите права?

Хартата за жертвите бе представена пред Асамблеята на Северна Ирландия от Министерството на правосъдието съгласно член 31, параграф 2 от Закона за правосъдието (Северна Ирландия) от 2015 г.
В Хартата за жертвите се определят услугите, които ще бъдат предоставяни в Северна Ирландия на жертвите на престъпления от основните организации за наказателно правосъдие и други организации със съответните функции. Тези организации се посочват като „доставчици на услуги“. Правата в Хартата за жертвите се прилагат за всички жертви, независимо от статута им на пребиваване.

Последна актуализация: 14/03/2019
Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 - Съобщаване за извършено престъпление. Моите права по време на разследването или съдебния процес

Как мога да съобщя за извършено престъпление?

Най-напред следва да съобщите на полицията за извършено престъпление.
Можете да направите това по редица начини:
Спешен случай: При спешен случай се обадете на номер 999 или на номер 18000, за ползватели на текстов телефон. За спешен случай говорим когато е причинено тежко увреждане или в момента се извършва престъпление и заподозрените са на местопрестъплението.
Спешна SMS текстова услуга: Полицията работи със система за регистрация на SMS текстови съобщения за спешни случаи, която има за цел да помага на лица с определени увреждания да се свържат с нея при спешен случай. Тази услуга дава също така възможност на полицията да предава искания за съдействие към противопожарната служба и службите за превоз на пациенти с линейка. Услугата е достъпна само за предварително регистрирани потребители, които са попълнили формуляр за молба (допълнителна информация и формулярът за подаване на молба могат да бъдат намерени на уебсайта на полицията: http://www.psni.police.uk).
Случаи, които не са спешни: ако случаят не е спешен, се обадете на телефон 101.
Престъпление от омраза: ако случаят не е спешен, се обадете на телефон 101 и след това наберете 2.
Това е допълнение към другите начини за съобщаване на престъплението, посочени в този раздел.
Съобщаване от трета страна: ако действително не искате или не можете да съобщите сам за престъплението, някой друг може да съобщи за него от ваше име, като например член на семейството или доброволческа организация. Те ще осъществят първоначалния контакт с полицията. Вие все пак ще участвате на по-късен етап в производството.
Обаждане до местния полицейски участък: ако случаят не е спешен, можете да съобщите за него и в местния полицейски участък, в рамките на работното му време.
За престъплението може да бъде съобщено и по следните начини:
„Лица, предотвратяващи престъпления“ (Crimestoppers): ако не желаете да предоставите името си, можете да съобщите за дадено престъпление анонимно, като се обадите на горещата телефонна линия 0800 555 111 на благотворителната организация за безплатния обаждания „Лица, възпрепятстващи престъпления“ (Crimestoppers). Тази услуга не се предоставя от полицията.
Престъпления, извършени на пристанища или летища: когато престъплението е извършено на територията на международното летище в Белфаст или на пристанището на Белфаст, следва да се свържете с полицейските сили на международното летище в Белфаст на телефон 028 9448 4400 (вътрешен 4412) или на мобилен телефон 077 1081 9183 или с пристанищната полиция на Белфаст на телефон 028 0055 3000. Когато е извършено широкообхватно или тежко престъпление, като убийство, терористичен акт или въоръжен грабеж, то може да бъде съобщено и на Полицейската служба на Северна Ирландия. Деяния, извършени на градското летище на Белфаст, ще се разглеждат от Полицейската служба на Северна Ирландия, с която можете да се свържете на посочените по-горе номера за контакт.
Омбудсман към полицията: Ако смятате, че е извършено престъпление от полицейски служител, трябва да съобщите за него на омбудсмана към полицията, който ще разследва случая и може да отправи препоръки към Директора на прокуратурата за образуване на наказателно преследване.

Как мога да разбера какво е развитието по случая?

Ако сте жертва на престъпление, имате право да получите от полицията следната информация и да ви бъдат разяснени без ненужно забавяне причините, поради които заподозрян е:
арестуван;
разпитан след като му е предоставена информация за правата му;
освободен, без да му бъде повдигнато обвинение;
пуснат под полицейска гаранция или в случай, че условията за полицейска гаранция са изменени или отменени.
Имате право да получите от полицията следната информация без ненужно забавяне от нейна страна при получаването ѝ:
датата, часа и мястото на първото съдебно заседание;
ако заподозреният се освобождава под полицейска гаранция до явяването в съда — всички условия за гаранцията и всички изменения на тези условия.

Имам ли право на правна помощ (по време на разследването или съдебния процес)? При какви условия?

В Северна Ирландия жертвите и свидетелите не са страни в наказателното производство и следователно нямат право на правна помощ.

Мога ли да поискам да ми бъдат заплатени направените разноски (за участие в разследването/съдебния процес)? При какви условия?

Ако от вас се изисква да присъствате в съда, за да дадете показания, е възможно да се наложи да платите различни разноски, например за пътуване. Можете да подадете молба тези средства да ви бъдат възстановени. Молбата за възстановяване на направените разноски трябва да

бъде подадена в определен срок като са предвидени стандартни тарифи за пътните и дневните разходи, както и максимални дневни суми за обезщетяване на загуба на доходи. Разноските, направени за даване на показания в полицията за извършено престъпление, не се възстановяват. Подробности за начина, условията, при които разноските могат да бъдат възстановени от Прокурорската служба, и тарифите, които се прилагат, могат да бъдат намерени на адрес http://www.ppsni.gov.uk/Publications-7873.html.

Мога ли да обжалвам, ако случаят бъде приключен преди да се стигне до съд?

Ако Прокурорската служба е взела решение да не провежда наказателно преследване и вие не сте съгласен с това, имате право да поискате преразглеждане на решението на Прокурорската служба.

Правото на преразглеждане на решението на Прокурорската служба да не провежда наказателно преследване може да бъде упражнено независимо от вида на престъплението или вида на компетентния съд. Когато решението да не се провежда наказателно преследване е взето от Директора на прокуратурата и това решение не може да бъде преразгледано от по-висш орган, преразглеждането може да се извърши от Директора на прокуратурата. Допълнителна информация за правото на преразглеждане и начина за упражняването му можете да намерите на следния уебсайт: http://www.ppsni.gov.uk.

Мога ли да участвам в съдебния процес?

Ако знаете нещо, свързано с извършеното деяние, може да бъдете призовани да дадете показания в съда в подкрепа на тезата на прокуратурата или на защитата.

Каква е официалната ми роля в съдебния процес? Например, дали съм или мога ли да избера да бъда: пострадал от престъплението, свидетел, граждански ищец или частен обвинител?

За целите на Хартата за жертвите (*Victim Charter*), „жертва“ е:

лице, което е претърпяло вреди, включително физически, психически или емоционални вреди, или икономически загуби, които са причинени пряко от престъпление;

близък роднина на лице, чиято смърт е причинена пряко от престъпление.

Ако знаете нещо, свързано с извършеното деяние, може да бъдете призовани да дадете показания в съда в подкрепа на тезата на прокуратурата или на защитата. Ако познавате едно от лицата, участващи в делото, от вас може да бъде поискано да дадете свидетелски показания във връзка с моралния лик на дадено лице, като това искане обикновено се отправя от защитата. При всички случаи, показанията ви могат да бъдат от решаващо значение за постановяването на осъдителна или оправдателна присъда на обвиняемия.

Какви са правата и задълженията ми в това качество?

Правата на жертвите са посочени в Хартата за жертвите. Тя може да бъде намерена тук: https://www.garda.ie/en/victim-services/garda-victim-service/victim-charter-2020.pdf.

Ако сте свидетел на престъпление, но не сте жертва, можете да ползвате услуги съгласно Хартата за свидетелите (*Witness Charter*). Тя може да бъде намерена тук: https://www.justice-ni.gov.uk/publications/witness-charter.

Мога ли да правя изявления или да представям доказателства по време на съдебния процес? При какви условия?

Ако знаете нещо, свързано с извършеното деяние, може да бъдете призован да дадете показания в съда в подкрепа на тезата на прокуратурата или на защитата. Ако познавате едно от лицата, участващи в делото, от вас може да бъде поискано да дадете свидетелски показания във връзка с моралния облик на дадено лице, като това искане обикновено се отправя от защитата.

Ако сте жертва на престъпление, е възможно да подадете т. нар. декларация на пострадалото лице (Victim Personal Statement (VPS)), в която можете да обясните с ваши думи по какъв начин ви е засегнало престъплението — физически, емоционално, финансово или по друг начин. Тази декларация се различава от свидетелските показания за това какво се е случило в съответния момент, като например какво сте видели или чули. Имате право да изготвите декларация на пострадалото лице едва след като бъде взето решение за провеждане на наказателно преследване срещу дадено лице.

Декларацията на пострадалото лице ви предоставя възможност да се изразите в наказателния процес. Не бива обаче да изказвате мнението си за обвиняемия, за всякакви други или предполагаеми престъпления, или за каквото и да било наказание, което смятате, че трябва да бъде наложено. Причината за това е, че тези мнения са недопустими пред съда. Преди да предаде показанията на съдията, прокуратурата ще премахне всяка информация, която не трябва да се съдържа в тях.

Личните показания на жертвата ще бъдат използвани в съда, ако ответникът бъде признат за виновен или пледира виновен. С тях ще могат да се запознаят прокурорът, обвиняемият, законният представител на обвиняемия и съдията. Когато обвиняемият е признат за виновен за престъплението, при определянето на наказанието съдът трябва да вземе под внимание релевантните части от лични показания на жертвата. В някои случаи вземането под внимание на личните показания на жертвата не е възможно, ако делото се гледа от съдилищата по ускорената процедура — например ако е пледирано за вина в ранна фаза на съдебния процес и ако делото бъде разгледано на първото съдебно заседание.

Каква информация ще получа по време на съдебния процес?

Имате право:

да бъдете информиран без ненужно забавяне за резултата от всички изслушвания за пускане под гаранция (всички релевантни условия за пускането под гаранция и всички релевантни изменения на тези условия), като ви бъдат предоставен мотивите;

да бъдете информиран от Звеното за подпомагане на жертви и свидетели за датата, мястото на провеждане и резултата от всички заседания на наказателния съд по делото;

да бъдете информиран, ако е издадена заповед за арест на заподозрян и за резултата от изслушването, ако заподозреният е арестуван повторно. Ако заподозрян бъде арестуван повторно след издаването на заповед за арест, той обикновено се явява пред съда скоро след арестуването му;

когато обвиняемият пледира, че е невинен, имате право да обсъдите всички ваши нужди със Звеното за подпомагане на жертви и свидетели и да бъдете препратен към съответната група или служба за оказване на подкрепа, когато това е уместно.

Ако сте свидетел, по време на процеса имате право:

да попитате съдебните служители дали можете да влезете в сградата на съда през отделен вход от заподозрения и неговото семейство и приятели;

когато обстоятелствата позволяват, да се срещнете с прокурора към Прокурорската служба и да му зададете въпроси относно съдебния процес. Той ще ви посочи, когато е възможно, колко дълго може да се наложи да изчакате, преди да дадете показания;

когато е възможно, имате право да получите обяснение от прокурора към Прокурорската служба, ако има забавяне в производството в този ден и колко дълго може да се наложи да изчакате;

да изчакате и да бъдете настанен в зона, отделна от заподозрения и неговото семейство и приятели — съдът ще гарантира, че това се прави, когато е възможно;

да бъдат приложени специални мерки по отношение на вас, когато такива са разпоредени от съда;

да ви бъде посочено лице за контакт в съда, за да можете да узнавате какво се случва в съда, докато тече заседанието.

Последна актуализация: 14/03/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.

3 - Правата ми след съдебния процес

Мога ли да обжалвам съдебното решение?

Жертвите нямат право да обжалват осъдителната присъда или наложеното наказание на извършителя.

Какви права имам след постановяване на присъдата?

След процеса имате право:

да ви бъдат изплатени всички разноски, които Прокурорската служба е решила, че са ви дължими, ако сте присъствали в съда, за да дадете показания;

да бъдете информиран от Звеното за подпомагане на жертви и свидетели за резултата от процеса, включително, когато е възможно, да ви бъде предоставено обобщение на мотивите за решението.

да бъдете насочени от Звеното за подпомагане на жертви и свидетели към услугите за подкрепа на жертвите на престъпления, когато е уместно и когато такива са на разположение.

i) ако до Кралския съд е подадена молба за обжалване срещу осъдителна присъда или наложено наказание, постановено в Магистратския съд.

Имате право да получите от Звеното за подпомагане на жертви и свидетели следната информация:

всяко подадено уведомление за обжалване;

датата, часа и мястото на всяко заседание;

резултата от обжалването, включително всички изменения на първоначално наложеното наказание.

Имате също така право:

да изчакате и да бъдете настанени в съда в отделна зона от жалбоподателя и неговото семейство и приятели. Съдът ще гарантира, че това се прави винаги когато е възможно;

да бъдете насочен към звеното за контакт в Кралския съд;

да получите информация за услугите за подкрепа на жертвите на престъпления, когато е подходящо и възможно.

ii) ако е подадена молба до Апелативния съд за обжалване на осъдителна присъда или наложено наказание или ако е подадена молба или жалба до Върховния съд на Обединеното кралство в рамките на наказателно дело по правен въпрос.

Имате право да бъдете информирани от вашето Звено за подпомагане на жертви и свидетели за следното:

да бъдете уведомен, че жалбоподателят е освободен за обжалването;

да получите информация за датата, часа и мястото на всяко заседание;

да получите информация, че жалбоподателят ще бъде пуснат под гаранция преди обжалването или ако са били изменени условията за пускане под гаранция;

да получите актуална информация за всички промени в датите на заседанията;

да ви бъде посочено звено за контакт за Службата за жалби по наказателни дела или служителите на Върховния съд на Обединеното кралство;

да бъдете уведомен за резултата от обжалването. Това включва всички изменения на първоначално наложеното наказание.

да изчакате и да бъдете настанен в съда в отделна зона от жалбоподателя и неговото семейство и приятели. Съдебните служители ще гарантират, че това се прави винаги когато е възможно; Рядко се случва жалбоподателят да присъства по време на заседанията във Върховния съд. Ако жалбоподателят присъства в съда и вие не желаете да присъствате в съдебната зала, ще ви бъдат осигурени специални условия;

да поискате от Службата за жалби по наказателни дела или Върховния съд на Обединеното кралство копие от решението на съда, след като то вече е било публикувано.

След получаване на разрешение за обжалване, ако сте опечален близък роднина имате право, при квалифициране на дадено дело, да ви бъде предложено да се срещнете с Прокурорската служба, за да ви бъдат обяснени характерът на обжалването и съдебните процеси.

Комисията за преразглеждане на наказателни дела

При получаване на молба от извършител, Комисията за преразглеждане на наказателни дела предприема преразглеждане на осъдителни присъди и наказания, наложени в резултат на извършеното от извършителя престъпление. Комисията може да отнесе осъдителна присъда или наложено наказание за ново обжалване, ако има някаква нова информация или нов аргумент, което може да означава, че осъдителната присъда е опасна или наложеното наказание е твърде дълго. Всяка година Комисията получава около 1000 молби от осъдени лица и отнася за ново обжалване около 30—40 от делата. При преразглеждането на дадено дело, Комисията ще прецени потенциалното въздействие върху вас и ще реши дали следва да бъдете уведомен. Комисията ще запише всички мотиви за решенията си по отношение на формата на контакт с вас и в подходящите случаи ще уведоми полицията за тези решения.

Имате право да бъдете уведомен от Комисията, ако тя счита, че е налице основателна причина да разберете за преразглеждането.

Ако Комисията реши, че може да е подходящо да се свърже с вас в хода на преразглеждането, тя ще ви уведоми, че молбата е получена и че делото се преразглежда. След преразглеждането, Комисията ще реши дали осъдителната присъда или наложеното наказание следва да бъде отнесено до съдилищата и ще ви уведоми за решението си, освен ако не сте поискали изрично да бъдете информирани.

Ако Комисията реши, че не е подходящо да се свързва с вас в хода на преразглеждането, но впоследствие реши да сезира съдилищата за осъдителната присъда или наложеното наказание, презумпцията е, че Комисията ще ви уведоми за сезирането.

Имам ли право на помощ или защита след съдебния процес? За колко време?

Имате право на достъп до услуги за подкрепа на жертви не престъпления по всяко време, независимо дали сте съобщили за престъпление или не, както и след приключване на разследването и наказателното преследване.

Каква информация ще ми бъде предоставена, ако извършителят бъде осъден?

Имате право да бъдете информиран от Звеното за подпомагане на жертви и свидетели за наложеното на заподозрения наказание (ако е осъден) Това включва кратко обяснение за значението и ефекта от наложеното наказание.

Имате право да бъдете насочен към Прокурорската служба, която ще отговори на всичките въпроси, които можете да имате по отношение на наложеното наказание, на които Звеното за подпомагане на жертви и свидетели не е в състояние да отговори.

Освен посочените по-горе права, ако сте опечален близък роднина, имате право при квалификацията на дадено дело, да ви бъде предложено да се срещнете с представителя на Прокурорската служба, който ще разясни наложеното наказание. Обикновено срещата се провежда в съда.

Ще бъда ли уведомен, в случай че извършителят на престъплението бъде освободен (включително предсрочно или условно освобождаване) или избяга от затвора?

Ако на извършителят е наложено наказание лишаване от свобода, затворен е в болница или е под надзора на Пробационния съвет, имате право да бъдете информиран от Звеното за подпомагане на жертви и свидетели за достъп до съответна схема за предоставяне на информация на жертви на престъпления след постановяване на присъда. Вие също така имате право да поискате от Звеното за предоставяне на информация на жертви на престъпления да ви предостави определена информация. Звеното, което се управлява от Пробационния съвет на Северна Ирландия, координира единна услуга за жертвите на престъпления, която обхваща всичките три схеми за предоставяне на информация на жертви на престъпления. Трите схеми са — Схемата за предоставяне на информация на жертви на престъпления за освобождаване на лишено от свобода лице (PRVIS), Схемата за предоставяне на информация на Пробационния съвет на Северна Ирландия и Схемата за предоставяне на информация на жертви на извършители с психични разстройства. Те се отнасят до:

млади правонарушители, на които е наложен еквивалента на доживотна присъда, осъдени за тежко престъпление или осъдени на задържане в Център за млади правонарушители от Кралския съд (когато младият правонарушител навърши 18 години). Схемата за лишаване от свобода обхваща също пълнолетни правонарушители (на 18 години или повече), които са осъдени на лишаване от свобода за шест или повече месеца;

правонарушители, които получават наказание, включващо надзор от страна на Пробационния съвет на Северна Ирландия; и

правонарушители, които подлежат на заповед за хоспитализация с ограничителна заповед.

Схема за предоставяне на информация на жертви на престъпления за освобождаване на лишено от свобода лице (PRVIS)

Ако се регистрирате в схемата, имате право да бъдете информиран без ненужно забавяне (когато сте информиран за решение или резултат) от Звеното за предоставяне на информация на жертви на престъпления, за:

годината и месеца, в които се очаква да бъде освободено лишеното от свобода лице или когато то ще отговаря на условията за временно освобождаване;

когато лишеното от свобода лице отговаря на условията за временно освобождаване;

всяко решение, взето във връзка с временното освобождаване, и

всички известни условия за освобождаване на лицето, лишено от свобода или условия, наложени за временно освобождаване, както и всякакви нарушения на тези условия, които водят до повторно задържане на лицето, лишено от свобода, освен ако споделянето на информацията би застрашило някого или е налице установен риск от вреда за извършителя, произтичащ от това.

В случаите, когато лицата, лишени от свобода са получили доживотна присъда, неопределено или удължено наказание лишаване от свобода и съображенията за тяхното освобождаване се разглеждат от Комисарите по условно предсрочно освобождаване, имате право да бъдете информиран от Звеното за предоставяне на информация на жертви на престъпления относно това кога се очаква лицето, лишено от свобода да бъде освободено. Вие също така ще имате право да изразите мнението си относно освобождаването пред Комисарите по условно предсрочно освобождаване (чрез Звеното за предоставяне на информация на жертви на престъпления), преди такова лице да бъде освободено. Имате право да бъдете информиран за решението на Комисарите по условно предсрочно освобождаване, ако то е да се освободи лишено от свобода лице и да бъдете запознати с условията за пускане под гаранция.

Имате право да ви бъде дадена възможност да изразите мнението си пред Звеното за предоставяне на информация на жертви на престъпления или да посочите опасенията си за вашата лична безопасност и те да се разглеждат като част от процеса на оценка, когато извършителят подава молба за временно освобождаване или предстои да бъде пуснат под гаранция.

Често пъти е възможно да бъдете уведомен за освобождаване чак след като то се случи. В малко вероятния случай на бягство след задържане под стража от страна на извършителя на престъпление по дело, в което участвате, вие ще имате право да бъдете информиран за това, без ненужно забавяне, от полицията или от службата за места за лишаване от свобода, освен ако споделянето на информацията би застрашило някого или има установен риск от вреда за извършителя, произтичаща от това. Също така имате право да бъде информиран от полицията или от службата за местата за лишаване от свобода за всички предприети в този случай мерки за ваша защита.

Схемата за предоставяне на информация на жертви на престъпления на Северна Ирландия

Ако се регистрирате в тази схема, вие **имате право** да получавате информация от Звеното за предоставяне на информация на жертви на престъпления, без ненужно забавяне (когато сте информиран за решение или резултат), относно:

начина, по който се води делото;

вида и продължителността на надзора, под който ще бъде извършителят и общите условия за него (включително всяка промяна);

всякакви допълнителни условия, които се отнасят до надзора, включително когато те се изменят;

броя часове общественополезен труд, когато това се налага; и

всички други наказания, свързани с делото.

Също така, имате право да избирате как да получавате тази информация (например лично, по телефона или писмено) и да обсъждате всякакви опасения, които можете да имате със служител на Звеното за предоставяне на информация на жертви на престъпления. В определени случаи, Звеното ще ви предложи възможността да представите вашето мнение и опасения в доклад на жертвата, така че те да могат да бъдат разгледани от Комисарите по условно предсрочно освобождаване.

Схема за предоставяне на информация на жертви на извършители с психични разстройства

Тази схема предоставя информация за всички периоди на отпуск от болницата по отношение на извършителя и неговото условно или пълно изписване от болницата. Ако се регистрирате в тази схема, вие имате право да бъдете информирани от Звеното за предоставяне на информация на жертви на престъпления, без ненужно забавяне (когато сте информиран за решение или резултат):

кого се предвижда период на отпуск от болницата;

че се предоставя отпуск или че в следващите няколко седмици извършителят трябва да бъде изписан от болницата, заедно с общите условия, които са от значение за вас; и

за всички съответни условия, които се прилагат по отношение на напускащ болницата извършител.

Също така имате право да ви бъде дадена възможност да изразите писмено мнението си пред Звеното за предоставяне на информация на жертви на престъпления относно начина, по който предложеният отпуск или освобождаване могат да повлияят върху безопасността или благосъстоянието ви, както и какви са условията, които трябва да спазва извършителят при изписване от болницата.

Последна актуализация: 14/03/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 - Обезщетение

Каква процедура се следва при търсене на обезщетение от извършителя за причинените вреди? (напр. съдебно дело, граждански иск, процедура за встъпване в производството)

Ако сте жертва на престъпление с прилагане на насилие, можете да претендирате за обезщетение. Освен ако не са налице основателни причини, следва да съобщите на полицията за престъплението възможно най-скоро след извършването му и да подадете молба за обезщетение в срок от две години (от датата на събитието, причинило увреждането). Допускат се изключения от този двугодишен срок, ако Службите по обезщетенията считат, че има основателна причина за забавянето и че изключението е в интерес на правосъдието. Допълнителна информация за обезщетяването на жертвите на престъпления с прилагане на насилие можете да намерите на адрес http://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries.

Обезщетение, присъждано от съда

Магистратските съдилища могат да присъждат обезщетение в размер до 5000 GBP за всяка правна квалификация на деянието. Кралският съд (*Crown Court*) има неограничени правомощия, но трябва да взема под внимание средствата, с които разполага нарушителят.

Размерът на присъжданите обезщетения се определя от съда по негово усмотрение след вземане под внимание на всички доказателства и на аргументите, представени от прокуратурата и защитата.

Съдилищата отдават голямо значение на издаването на разпорежданията за обезщетение и трябва да се мотивират, когато не присъдят обезщетение.

Съдът е разпоредил на извършителя да ми плати обезщетение. Какво трябва да направя, за да бъда сигурен, че извършителят ще ми плати?

Принудителното изпълнение на разпорежданията за изплащане на обезщетение е от компетентността на съдилищата.

Ако извършителят не ми плати, може ли държавата да ми плати авансова сума? При какви условия?

Не. В Северна Ирландия няма предварително плащане на обезщетенията, присъдени от съда.

Имам ли право на обезщетение от държавата?

Възможно е да имате такова право съгласно Схемата за обезщетяване за телесни повреди, причинени от престъпления. Повече информация можете да намерите на адрес https://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries

Имам ли право на обезщетение, ако извършителят не бъде осъден за престъпление?

Съгласно Схемата за обезщетяване за телесни повреди, причинени от престъпления, все пак може да имате право на обезщетение, дори ако нападателят ви е неизвестен или не е осъден. Повече информация можете да намерите на адрес https://www.nidirect.gov.uk/articles/compensation-criminal-injuries

Имам ли право на плащане по спешност (извънредно плащане), докато се чака решението по иска ми за обезщетение?

Ако службите по обезщетенията решат, че имате право на плащане, но не могат да се произнесат с окончателно решение, те могат да обмислят да се направи междинно плащане. Ако службите не са в състояние да издадат окончателно решение, това вероятно се дължи на факта, че изчакват да стане ясно какво е дългосрочното въздействие на увреждането ви.

Последна актуализация: 14/03/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.
Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

5 - Правата ми във връзка с оказването на подкрепа и съдействие

Аз съм жертва на престъпление. Към кого мога да се обърна за оказване на подкрепа и съдействие?

Организацията за подпомагане на жертвите на престъпления в Северна Ирландия (Victim Support NI) предлага информация за услуги за подкрепа, които се предоставят в близост до вас. Вж. Харта за жертвите и Харта за свидетелите. http://www.victimsupportni.com/

Гореща линия за оказване на подкрепа на жертвите на престъпления

Услугата за предоставяне на информация на жертвите на престъпления включва телефонна линия за предоставяне на информация на жертви на престъпления: +44 808 168 9293.

Безплатна ли е подкрепата за жертвите на престъпления?

Да.

Какви видове подкрепа мога да получа от държавните служби или органи?

Полицията и Звеното за подпомагане на жертви и свидетели трябва да ви предоставят информация за това къде и по какъв начин можете да получите съвет или подкрепа, включително достъп до медицинска помощ, всякаква специализирана помощ (като например психологическа помощ) и алтернативно настаняване.

Какви видове подкрепа мога да получа от неправителствени организации?

Много неправителствени организации и благотворителни организации предоставят съдействие, подкрепа, съвети, консултации и други общи и специализирани услуги на жертвите на престъпления на национално, регионално и местно равнище.

Последна актуализация: 14/03/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.
Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.